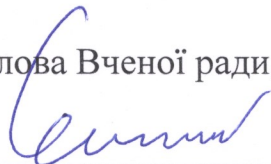

**Міністерство освіти і науки України
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Вченої ради ЗУІ
протокол № 5 від «27» серпня 2020 р.

Голова Вченої ради, в.о. ректора ЗУІ

 Черничко С.С.

Із змінами
протокол № 9 від 20.12.2022 року.

Ректор Черничко С.С.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Перший (бакалаврський)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

01 Освіта/Педагогіка

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

014 Середня освіта

(Біологія та здоров'я людини)

ЗМІСТ

1.	Преамбула	
2.	Профіль освітньої програми	
3.	Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність	
4.	Форми атестації здобувачів вищої освіти	
5.	Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	
6.	Вимоги до структури програм дисциплін, практик, індивідуальних завдань	
7.	Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма вищої освіти	
8.	Додатки	

ПРЕАМБУЛА

Освітня програма (ОП) для підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Освітня програма 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) розроблено проектною групою Кафедри біології та хімії у складі:

1. **СІКУРА АНІТА ЙОСИПІВНА**, гарант освітньої програми, кандидат біологічних наук, професор, професор кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II, керівник проектної групи.
2. **КОГУТ ЕРЖЕБЕТ ІМРІЇВНА**, завідувач кафедри біології та хімії, доктор філософії (PhD) з галузі «Біологія», доцент кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.
3. **НАДЬ БЕЙЛА БЕЙЛОВИЧ**, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.
4. **СТАНКОВИЧ АННА-МАРІЯ**, здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

Залучені зовнішні стейкхолдери, роботодавці:

1. **ГАЛ ЕРІКА БЕЙЛІВНА**, учитель математики вищої категорії, директор Великодобронського реформатського ліцею з біолого-хімічним профілем навчання.
2. **БАБЯК ЕДІТА ЗОЛТАНІВНА**, начальник управління освіти та культури Берегівської міської ради Закарпатської області.

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми)

А.Й. Сікура

ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
Ступінь вищої освіти та назва спеціальності мовою оригіналу	Бакалавр 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Форми навчання	Очна (денна), Заочна (дистанційна)
Освітня кваліфікація	Бакалавр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини), вчитель біології та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини), вчитель біології та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС; Термін навчання 3 роки, 10 місяців
Професійна кваліфікація	Бакалавр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини), вчитель біології та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти
Цикл/рівень	Національна рамка кваліфікацій України - 6 рівень; FQ-EHEA - перший цикл, EQF - LLL - 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова(и) викладання	Угорська, українська
Термін дії освітньої програми	1 навчальний рік
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.kmf.uz.ua
2. Мета освітньої програми	
Метою освітньо-професійної програми є забезпечення фундаментальної, теоретичної та практичної підготовки бакалаврів, для набуття здатності виконувати професійні знання в галузі сучасної біології та здоров'я людини. Створити освітнє середовище здобувачу першого рівня вищої освіти для формування загальних і професійних компетентностей, що дозволить йому отримати можливість вільного доступу до працевлаштування в сфері в педагогічних закладах. Формування у здобувачів здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичних проблем в галузі середньої освіти, що передбачає виконання професійних фахових завдань, застосування теорій та методів інноваційного характеру в галузі сучасної біології, надання консультацій у сфері здоров'я людини і характеризуються здатністю до самостійної фахової діяльності для організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.	
3. Опис предметної області	
Предметна область (галузь знань, спеціальність,	01 Освіта/Педагогіка, 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

спеціалізація (за наявності))	
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма ґрунтується на теоретичних знаннях і практичних дослідженнях з біологічних дисциплін, орієнтована на академічну підготовку здобувача та викладача біології у освіті передвищої освіти
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Біологія. Вища освіта, що базується на широкому огляді та глибоких знаннях різних сфер біологічної науки, їх інтеграції при вирішенні суспільно орієнтованих завдань, оцінка сучасних досягнень біологічної науки та її методики навчання у середній освіті. Ключові слова: освіта, педагогіка, методика навчання, біологія, екологія, біологічні системи, здоров'я.
Особливості програми	Програма дає можливість підготувати фахівців для розв'язування складних спеціалізованих задач з організації освітнього процесу, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання біології. У регіоні існує понад 100 шкіл з угорською мовою навчання. Унікальністю програми є спрямованість на підготовку викладачів біології у закладах передвищої освіти. Програма виконується в активному освітньому середовищі. В ЗУІ відповідно до освітньої програми викладання ведеться, державною мовою, угорською мовою. З усіх цих мов для більш удосконаленого вивчення для студентів існують додаткові безкоштовні курси.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність працевлаштування	Заклади загальної середньої освіти; заклади позашкільної освіти учнівської молоді, зокрема спеціалізованої. Фахівець підготовлений до роботи в галузі освіти і здатний виконувати зазначені професійні роботи за КЛАСИФІКАТОРОМ ПРОФЕСІЙ ДК 003:2010. 2320/25157 Вчитель середнього навчально-виховного закладу 2320 Викладач професійного навчально-виховного закладу 2320 Викладач професійно-технічного навчального закладу 2351.2/20305 Вихователь-методист 2351.2 Методист 2352/22568 Інспектор-методист 2359.2/23471/80 Методист позашкільного закладу 2359.2/24275 Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми 2359.2/24313/87 Педагог-організатор 1229.4 21897 Завідувач навчального кабінету 1229.4 21341 Завідувач позашкільного закладу 3340 Лаборант (освіта)

Академічні права випускників	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання передбачає проведення лекцій, семінарських та практичних занять, самостійної роботи з можливістю консультацій з викладачем, підготовка кваліфікаційної роботи; проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні та інтегративні технології навчання. Студентоцентроване і проблемно-орієнтоване навчання з набуттям компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі освіти. Підсумкова атестація відбувається у вигляді захисту кваліфікаційної роботи та комплексного атестаційного іспиту.
Оцінювання	Контроль та оцінювання якості формування професійних компетентностей бакалаврів ґрунтується на системному моніторингу їх навчальних досягнень, який <i>включає</i>: • поточний і модульний контроль • захисти проектів, презентацій, рефератів і звітів із практик • заліки • усні та письмові семестрові екзамени • атестаційний іспит з біології та методики її навчання Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за шкалою ECTS ("відмінно" – 90-100/A; "добре" – 82-89/B, 75-81/C; "задовільно" – 64-74/D, 60-63/E; "незадовільно з можливістю повторного складання" – 35-59/FX; "незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни" – 0-34/F) і вербальною ("зараховано", "незараховано").
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, біологічних, хімічних і педагогічних наук, що передбачає застосування теорій та методів освітніх та природничих наук, проведення досліджень та здійснення інновацій. Характеризується комплексністю невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій середній) школі.
Загальні компетентності	ЗК-1. суспільна – здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК-2. організаційно-управлінська – здатність і

	готовність здійснювати управління процесами педагогічної навчальної діяльності, виховання та розвитку особистості у навчальних закладах різних освітніх рівнів. ЗК-3. культурна – застосовувати в процесі навчання біології, хімії та основ здоров'я методи виховання, орієнтовані на систему індивідуальних, національних і загальнолюдських цінностей. ЗК-4. соціальна – здатність і готовність до спільної (групової, кооперативної) професійної діяльності, співробітництва; до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності; самоудосконалювати професійні знання і вміння вчителя біології, хімії та основ здоров'я розвивати компетентності міжперсонального спілкування з колегами, учнями рідною та іноземною мовою; аналізувати та оцінювати найважливіші досягнення національної, європейської та світової біологічної науки. ЗК-5. комунікативна – здатність і готовність до педагогічного спілкування, комунікативні навички, представляти результати наукової роботи, аргументувати свою позицію в науковій дискусії, культура міжособистісних відносин, здатність до мотивації та переконання, уміння уникати та розв'язувати конфліктів; працювати в команді; використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності. ЗК-6. інформаційна – навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК-7. контрольна – здатність і готовність здійснювати перевірку достовірності фактів; використовувати критичне мислення; здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.
Фахові компетентності	ФК-1. педагогічна – здатність здійснювати викладацьку діяльність: реалізація організаційного процесу з використанням інноваційних технологій. ФК-2. виховна – здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури; здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання). ФК-3. проектна – користуватися нормативними документами що визначають організацію і техніку безпеки робіт. ФК-4. науково-дослідницька – здатний експлуатувати сучасну апаратуру та обладнання для виконання науково-дослідних польових і лабораторних робіт. ФК-5. інформаційна – передбачає уміння отримувати різними способами, включно шляхом дослідження, та

	працювати з джерелами природничої (біологічної) інформації для того, щоб характеризувати та порівнювати динаміку природних явищ і процесів на різних етапах їх розвитку. ФК-6. здоров'язберігаюча – здатність і готовність застосовувати ґрунтовні знання про сучасний стан науки про людину, розуміння процесів життєдіяльності людського організму, свідоме ставлення до власного здоров'я. ФК-7. екологічна – здатність і готовність застосовувати екологічні знання і досвід у професійних і життєвих ситуаціях, володіти навичками щодо оцінки стану навколишнього середовища та ведення; здатність до формування в учнів екологічного мислення. ФК-8. біологічна – здатність досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси. ФК-9. біологічна – здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності живих організмів.
7. Програмні результати навчання	
Знання та розуміння за спеціальністю	ПРН-1. <i>Знає</i> біологічну та хімічну термінологію і номенклатуру, розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру біологічної науки. ПРН-2. <i>Знає</i> будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів (рослин, тварин та людини). ПРН-3. <i>Знає</i> сучасну систему живих організмів та методологію систематики, теоретичні засади біогеографії. ПРН-4. <i>Знає</i> будову й функції організму людини, основи здорового способу життя. ПРН-5. <i>Знає</i> основні закони й положення генетики, молекулярної та мікробіології, теорії еволюції. ПРН-6. <i>Знає</i> роль живих організмів та біологічних систем різного рівня, їх використання, охорону, відтворення. ПРН-7. <i>Знає, розуміє і здатний використовувати</i> рекомендації з методики навчання біології та здоров'я людини в освітній програмі базової середньої школи. ПРН-8. <i>Уміє</i> застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології та хімії для пояснення будови й функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їхню взаємодію, взаємозв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення. ПРН-9. <i>Виконує</i> експериментальні польові та лабораторні дослідження, <i>інтерпретує</i> результати досліджень. ПРН-10. <i>Уміє</i> виготовляти біологічні препарати, колекції, гербарії. ПРН-11. <i>Розуміє і характеризує</i> стратегію сталого

	розвитку та розкриває сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною.
Застосування знань та розуміння	ПРН-12. <i>Вміє</i> використовувати освітні технології, мультимедійні системи у навчанні біології у середній освіті. ПРН-13. <i>Здатний</i> вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобути під час навчання компетенції. ПРН-14. <i>Уміє</i> створити оптимальні умови навчального процесу з врахуванням гігієнічних норм і індивідуальних особливостей учнів, які сприяють збереженню здоров'я і всебічному розвитку особистості з позицій здорового способу життя. ПРН-15. <i>Уміє</i> представляти результати комплексних досліджень у вигляді наукових звітів і презентацій, застосовуючи сучасні картографічні та графічні методи.
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку бакалаврів освітньо-професійної програми «014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)», відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес забезпечують науково-педагогічні працівники кафедр ЗУІ ім. Ференца Ракоці II, серед яких доктори, кандидати наук, професори, доценти, доктори філософії, старші викладачі та асистенти. Викладачі, що забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у фахових, наукометричних виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Всі науково-педагогічні працівники проходять підвищення кваліфікації відповідно до укладених графіків у вищих навчальних закладах та науково-дослідних інститутах. Забезпечується дотримання академічної доброчесності працівниками закладу вищої освіти та студентами, у тому числі створено і забезпечується функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату (використовується система «Unicheck»). Розроблена і застосовується система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості).
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес здійснюється в лабораторіях та спеціалізованих кабінетах, які оснащені належним обладнанням та установками. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки.
Інформаційне та	Забезпечені необхідні ресурси для організації та

навчально-методичне забезпечення	проведення освітнього процесу: • офіційний веб-сайт http://kmf.uz.ua/uk/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; • необмежений доступ викладачів та студентів до мережі інтернет; • наукова бібліотека, читальні зали; • віртуальне навчальне середовище Google Classroom, Google Meet, Zoom та Moodle; • навчальні і робочі плани; • графіки навчального процесу; • навчально-методичні комплекси дисциплін; • дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін, програми практик; • методичні вказівки щодо виконання магістерських робіт Студенти, що опановують освітню програму «014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» можуть користуватися фондами бібліотеки Бібліотечно-інформаційного центру “Опацої Черє Янош” до складу якої входить Центральний читальний зал, Абонемент наукової та учбової літератури, Відділ абонементу художньої літератури, Зал періодики та відділ мультимедійних документів та Рукописний відділ. Обсяг фондів є достатнім для самостійної та індивідуальної роботи студентів денної та заочної форм навчання. Обсяг фондів є достатнім для самостійної та індивідуальної роботи студентів денної та заочної форм навчання. Повний обсяг книжкового фонду бібліотеки налічує більше 120 тисяч каталогізованих та доступних примірників. До надходжень бібліотеки входять підручники, навчальні посібники, періодичні фахові видання, довідкова та інша навчальна література. Студенти мають можливість користуватися фондами електронної бібліотеки, до складу якої входять наукові та науково-методичні публікації провідних вітчизняних і зарубіжних науковців. Усі освітні компоненти програми забезпечені навчально-методичними комплексами.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Згідно законодавству та угодами між закладами вищої освіти.

Міжнародна кредитна мобільність	Згідно законодавству та угодами між закладами вищої освіти. Згідно з програмою Європейського Союзу - ERASMUS+, що підтримує проекти співпраці, партнерства, заходи і мобільність у сфері освіти, професійної підготовки, молоді та спорту. Згідно з угодами між угорськомовними закладами вищої освіти Угорщини та Карпатського басейну за програмою мобільності «Маковець», що підтримує академічну мобільність здобувачів вищої освіти.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не застосовується.

ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

1. Перелік компонент ОП

Код о/к	Компоненти ОП (навчальні дисципліни, курсіві проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1.	ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП		
1.1.	Обов'язкова загальна підготовка	12	
ЗП 1	Історія та культура України	3	Залік
ЗП 2	Історія та культура угорського народу	3	Залік
ЗП 3	Філософія	3	Залік
ЗП 4	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	Екзамен
1.2.	Обов'язкова професійна підготовка	144	
ПП 1	Сучасні інформаційні технології в біології	3	Залік
ПП 2	Психологія	6	Залік/ Екзамен
ПП 3	Педагогіка (історія, теорія, дидактика, соціологія виховання)	8	Залік/ Екзамен
ПП 4	Безпека життєдіяльності	3	Залік
ПП 5	Українська мова за професійним спрямуванням	6	Залік
ПП 6	Анатомія людини	5	Екзамен
ПП 7	Фізика з основами біофізики	4	Екзамен
ПП 8	Неорганічна хімія	4	Екзамен
ПП 9	Основи наукових досліджень	4	Залік
ПП 10	Історія природничих наук (біологія)	3	Залік
ПП 11	Загальна екологія	5	Екзамен
ПП 12	Фізична і колоїдна хімія	4	Залік
ПП 13	Органічна хімія	4	Екзамен
ПП 14	Біохімія	3	Екзамен
ПП 16	Ботаніка	16	Залік/ Екзамен
ПП 17	Зоологія	16	Залік/ Екзамен
ПП 18	Основи генетики	5	Екзамен
ПП 19	Фізіологія рослин	3	Екзамен
ПП 20	Методика навчання біології та природознавства	11	Екзамен
ПП 21	Фізіологія людини і тварин	3	Екзамен
ПП 22	Мікологія	3	Залік
ПП 23	Молекулярна біологія	4	Екзамен
ПП 24	Мікробіологія	4	Екзамен
ПП 25	Еволюційне вчення	3	Екзамен
ПП 26	Основи філогенії рослин та тварин	3	Екзамен
ПП 27	Основи цитології та гістології	5	Екзамен
ПП 28	Курсова робота	6	Залік
1.3.	Обов'язкова практична підготовка та атестація	24	
ППА 1	Польова практика	6	Залік
ППА 2	Педагогічна практика	12	Залік
ППА 3	Переддипломна практика	3	Залік
ППА 4	Атестація здобувачів вищої освіти	3	Екзамен

2.	ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП*	60	
ВВ 1	Основи економіки	3	Залік
ВВ 1	Конфліктологія	3	Залік
ВВ 1	Основи риторики та стилістики	3	Залік
ВВ 1	Статистичні основи наукових досліджень	3	Залік
ВВ 2	Екологія рослин	3	Екзамен
ВВ 2	Екологія тварин	3	Екзамен
ВВ 3	Основи ґрунтознавства	4	Екзамен
ВВ 3	Екологія та географія ґрунтів	4	Екзамен
ВВ 4	Основи фінансових знань та персональні фінанси	3	Залік
ВВ 4	Географія Карпатського басейну	3	Залік
ВВ 4	Інтелектуальна історія Європи	3	Залік
ВВ 4	Діловий етикет	3	Залік
ВВ 5	Біогеографія	7	Екзамен
ВВ 5	Екосистемологія	7	Екзамен
ВВ 6	Основи екології	3	Залік
ВВ 6	Мова і суспільство	3	Залік
ВВ 6	Математичне моделювання	3	Залік
ВВ 6	Історія Карпатського басейну	3	Залік
ВВ 7	Моніторинг оточуючого середовища	3	Екзамен
ВВ 7	Аналіз природних об'єктів та харчових продуктів	3	Екзамен
ВВ 8	Природа Карпатського басейну	4	Екзамен
ВВ 8	Природні ресурси Закарпаття	4	Екзамен
ВВ 9	Міжкультурна комунікація	3	Залік
ВВ 9	Туристичне краєзнавство Закарпаття	3	Залік
ВВ 9	Видатні діячі культури і науки Закарпаття	3	Залік
ВВ 9	Бази даних та інформаційні системи	3	Залік
ВВ 10	Методологія та організація наукових досліджень в біології	7	Екзамен
ВВ 10	Математичні методи в біології	7	Екзамен
ВВ 11	Українська ділова мова та основи академічного письма	3	Залік
ВВ 11	Угорська ділова мова та основи академічного письма	3	Залік
ВВ 12	Охорона довкілля та природи	7	Залік
ВВ 12	Основи раціонального природокористування	7	Залік
ВВ 13	Лікарські рослини	3	Залік
ВВ 13	Основи сільського господарства	3	Залік
ВВ 14	Основи біотехнології рослин	3	Залік
ВВ 14	Радіобіологія	3	Залік
ВВ 15	Основи хроматографії	4	Залік
ВВ 15	Методи розділення і концентрування в хімії	4	Залік

	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОП	240	
--	---------------------------	------------	--

* Здобувач вищої освіти має право вільно обирати дисципліни в обсязі 60 кредитів запропоновані кафедрами інституту.

2. Структурно-логічна послідовність компонент ОП

Послідовність навчальної діяльності здобувача за очною формою навчання (денна, вечірня):

з/п	Код о/к	Назва компоненти ОП (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Тип компоненти	Кредити
1	2	3	4	5
I семестр – 30 кредитів				
1	ЗП 1	Історія та культура України	Обов'язковий компонент загальної підготовки	3
2	ПП 2	Психологія	Обов'язковий компонент професійної підготовки	27
3	ПП 1	Сучасні інформаційні технології в біології		
4	ПП 7	Фізика з основами біофізики		
5	ПП 8	Неорганічна хімія		
6	ПП 16	Ботаніка (анатомія та морфологія рослин)		
7	ПП 17	Зоологія (безхребетні тварини)		
8	ПП 6	Анатомія людини		
II семестр – 30 кредитів				
1	ЗП 2	Історія та культура угорського народу	Обов'язковий компонент загальної підготовки	3
2	ПП 2	Психологія	Обов'язковий компонент професійної підготовки	27
3	ПП 12	Фізична і колоїдна хімія		
4	ПП 16	Ботаніка (анатомія та морфологія рослин)		
5	ПП 17	Зоологія (безхребетні тварини)		
6	ПП 11	Загальна екологія		
7	ПП 9	Основи наукових досліджень		
8	ПП 10	Історія природничих наук (біологія)		
III семестр – 30 кредитів				
1	ЗП 3	Філософія	Обов'язковий компонент загальної підготовки	3
2	ПП 3	Педагогіка (історія, теорія, дидактика, соціологія виховання)	Обов'язковий компонент професійної підготовки	17
3	ПП 13	Органічна хімія		
4	ПП 16	Ботаніка (систематика рослин)		
5	ПП 17	Зоологія (хребетні тварини)		
6	ВВ	Дисципліни вільного вибору №1	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	10
7	ВВ	Дисципліни вільного вибору №2		
8	ВВ	Дисципліни вільного вибору №3		
IV семестр – 30 кредитів				
1	ПП 3	Педагогіка (історія, теорія, дидактика, соціологія виховання)	Обов'язковий компонент професійної підготовки	14
2	ПП 14	Біохімія		
3	ПП 16	Ботаніка (систематика рослин)		

4	ПП 17	Зоологія (хребетні тварини)		
5	ВВ	Дисципліни вільного вибору №4	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	10
6	ВВ	Дисципліни вільного вибору №5		
7	ППА 1	Польова практика (з ботаніки, зоології та екології)	Обов'язковий компонент практичної підготовки та атестації	3
8	ПП 28	Курсова робота	Обов'язковий компонент професійної підготовки	3
V семестр – 30 кредитів				
1	ПП 4	Безпека життєдіяльності	Обов'язковий компонент професійної підготовки	17
2	ПП 5	Українська мова за професійним спрямуванням		
3	ПП 18	Основи генетики		
4	ПП 20	Методика навчання біології та природознавства		
5	ВВ	Дисципліни вільного вибору №6	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	10
6	ВВ	Дисципліни вільного вибору №7		
7	ВВ	Дисципліни вільного вибору №8		
8	ППА 2	Педагогічна практика	Обов'язковий компонент практичної підготовки та атестації	3
VI семестр – 30 кредитів				
1	ПП 5	Українська мова за професійним спрямуванням	Обов'язковий компонент професійної підготовки	11
2	ПП 19	Фізіологія рослин		
3	ПП 20	Методика навчання біології та природознавства		
4	ВВ	Дисципліни вільного вибору №9	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	10
5	ВВ	Дисципліни вільного вибору №10		
6	ПП 28	Курсова робота	Обов'язковий компонент професійної підготовки	3
7	ППА 2	Педагогічна практика	Обов'язковий компонент практичної підготовки та атестації	6
8	ППА 1	Польова практика (з ботаніки, зоології та біогеографії)		
VII семестр – 30 кредитів				
1	ПП 21	Фізіологія людини та тварин	Обов'язковий компонент професійної підготовки	14
2	ПП 23	Молекулярна біологія		
3	ПП 24	Мікробіологія		
4	ПП 22	Мікологія		
5	ВВ	Дисципліни вільного вибору №11	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	10
6	ВВ	Дисципліни вільного вибору №12		
7	ППА 2	Педагогічна практика	Обов'язковий компонент практичної	6

			підготовки та атестації	
VIII семестр – 30 кредитів				
1	ЗП 4	Іноземна мова за професійним спрямуванням	Обов'язковий компонент загальної підготовки	3
2	ПП 27	Основи цитології та гістології	Обов'язковий компонент професійної підготовки	11
3	ПП 26	Основи філогенії рослин та тварин		
4	ПП 25	Еволюційне вчення		
5	ВВ	Дисципліни вільного вибору №13	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	10
6	ВВ	Дисципліни вільного вибору №14		
7	ВВ	Дисципліни вільного вибору №15		
8	ППА 3	Переддипломна практика	Обов'язковий компонент практичної підготовки та атестації	3
9	ППА 4	Атестація здобувачів вищої освіти		3

3. Структура компонент ОП

Навчальні дисципліни	Години	Кредити	Частка компонент, %
1. Обов'язкові компоненти ОП	5400	180	75
1.1. Обов'язкова загальна підготовка	360	12	5
1.2. Обов'язкова професійна підготовка	4320	144	60
1.3. Обов'язкова практична підготовка та атестація	720	24	10
2. Вибіркові компоненти ОП	1800	60	25
Разом за ОП	7200	240	100

ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі атестаційного іспиту з профільюючих дисциплін та публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота спрямована на розв’язання спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми в галузі біології із застосуванням фундаментальних положень і методів природничих наук, яка характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічний плагіат, фабрикації та/або фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена в репозитарії та бібліотеці закладу вищої освіти.
Вимоги до кваліфікаційного іспиту	Кваліфікаційний іспит передбачає оцінювання результатів навчання, визначених освітньою програмою. Компоненти атестації: атестаційний іспит з психології та педагогіки та комплексний атестаційний іспит з біології та методики її навчання.

ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту». Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II, що оприлюднений на сайті інституту за адресою: http://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2019/11/Pol_yak_osv_ZUI_2019.pdf.

Система забезпечення якості освітньої діяльності у ЗВО та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників ЗВО;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників у формі стажування або проходження курсів підвищення кваліфікації з одержанням відповідного підтверджувального документа не рідше ніж один раз на п'ять років або шляхом захисту дисертації;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, рівні вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення якості освітньої діяльності ЗВО та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ПРОГРАМ ДИСЦИПЛІН, ПРАКТИК, ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Результати навчання бакалавра визначаються за видами навчальної діяльності як конкретизація програмних (інтегративних) результатів навчання в програмах навчальних дисциплін, практик, індивідуальних завдань і застосовуються як критерії відбору необхідних змістових модулів та відповідних навчальних елементів.

Зв'язок освітньої програми з програмами підготовки за видами навчальної діяльності забезпечує якість вищої освіти на стадії проектування.

Програма дисципліни має визначати також загальний час на засвоєння, форму підсумкового контролю, перелік базових дисциплін, вимоги до інформаційно-методичного забезпечення, вимоги до засобів діагностики та критеріїв оцінювання, вимоги до структури робочої програми дисципліни.

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

1. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма 1. Закон України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556-VII). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;
2. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
3. Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. - К.: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. - 746 с.;
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>;
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/rekomendatsii-1648.pdf>;
6. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341 - 2011-п](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p);
7. Національна рамка кваліфікації. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» № 1341. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>;
8. Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p);
9. «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації.» Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с. http://ibhb.chnu.edu.ua/uploads/files/metodrada/Rozroblennya_osv_program.pdf;
10. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempusoffice.pdf];
11. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: [http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016 ECTS Users Guide-2015 Ukrainian.pdf](http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf)]
12. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf];
13. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>];
14. Стандарт вищої освіти України. Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень. Ступінь вищої освіти: Бакалавр. Галузь знань: 09 «Біологія». Спеціальність: 091 «Біологія». Київ: Міністерство освіти і науки України, 2019 р. Затверджено Наказом МОН України від 21.11.2019 р. № 1457. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/2019-11-22-091-B.pdf>

ДОДАТКИ

1. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компетентностями за освітньою програмою

Програмні результати навчання (ПРН)	Компетентності																
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності (ЗК)							Фахові компетентності (ФК)								
		1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ПРН-1. <i>Знає</i> біологічну та хімічну термінологію і номенклатуру, розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру біологічної науки.	+											+	+		+		
ПРН-2. <i>Знає</i> будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів (рослин, тварин та людини).	+											+		+	+		+
ПРН-3. <i>Знає</i> сучасну систему живих організмів та методологію систематики, теоретичні засади біогеографії.	+												+				+
ПРН-4. <i>Знає</i> будову й функції організму людини, основи здорового способу життя.	+				+									+			
ПРН-5. <i>Знає</i> основні закони й положення генетики, молекулярної та мікробіології, теорії еволюції.	+											+					+
ПРН-6. <i>Знає</i> роль живих організмів та біологічних систем різного рівня, їх використання, охорону, відтворення.	+							+							+	+	
ПРН-7. <i>Знає, розуміє і здатний використовувати</i> рекомендації з методики навчання біології та здоров'я людини в освітній програмі базової середньої школи.	+		+	+		+		+	+	+							
ПРН-8. <i>Уміє</i> застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології та хімії для пояснення будови й функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їхню взаємодію, взаємозв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення.	+							+				+				+	+

ПРН-9. <i>Виконує експериментальні польові та лабораторні дослідження, інтерпретує результати досліджень.</i>	+					+	+						+	+			+	
ПРН-10. <i>Уміє виготовляти біологічні препарати, колекції, гербарії.</i>	+												+				+	+
ПРН-11. <i>Розуміє і характеризує стратегію сталого розвитку та розкриває сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною.</i>	+			+	+		+	+	+								+	
ПРН-12. <i>Вміє використовувати освітні технології, мультимедійні системи у навчанні біології у середній освіті.</i>	+					+	+							+				
ПРН-13. <i>Здатний вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції.</i>	+	+			+		+	+						+				
ПРН-14. <i>Уміє створити оптимальні умови навчального процесу з врахуванням гігієнічних норм і індивідуальних особливостей учнів, які сприяють збереженню здоров'я і всебічному розвитку особистості з позицій здорового способу життя.</i>	+				+					+					+			
ПРН-15. <i>Уміє представляти результати комплексних досліджень у вигляді наукових звітів і презентацій, застосовуючи сучасні картографічні та графічні методи.</i>	+					+							+	+			+	+

2. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ЗП 1	ЗП 2	ЗП 3	ЗП 4	ПП 1	ПП 2	ПП 3	ПП 4	ПП 5	ПП 6	ПП 7	ПП 8	ПП 9	ПП 10	ПП 11	ПП 12	ПП 13	ПП 14	ПП 16	ПП 17	ПП 18	ПП 19	ПП 20	ПП 21	ПП 22	ПП 23	ПП 24	ПП 25	ПП 26	ПП 27	ПП 28	ППА 1	ППА 2	ППА 3	ППА 4	
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК-1	+	+	+																				+										+			
ЗК-2							+																+											+		
ЗК-3	+	+	+											+					+	+			+										+			
ЗК-4	+	+	+			+																	+										+			
ЗК-5				+		+	+		+					+									+										+	+		
ЗК-6				+	+		+		+				+						+	+	+		+							+		+	+	+		
ЗК-7			+				+						+	+	+				+	+	+		+					+	+		+		+	+		
ФК-1							+												+	+			+										+			
ФК-2						+	+																+											+		
ФК-3							+																									+	+		+	
ФК-4											+	+	+			+	+	+	+	+		+			+	+	+			+	+	+	+	+	+	
ФК-5					+						+		+						+	+							+	+				+			+	
ФК-6								+		+											+		+	+			+									
ФК-7								+							+										+		+					+	+		+	
ФК-8										+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ФК-9										+		+			+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+				+	+	+		+	

3. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентам освітньої програми

	ЗП 1	ЗП 2	ЗП 3	ЗП 4	ПП 1	ПП 2	ПП 3	ПП 4	ПП 5	ПП 6	ПП 7	ПП 8	ПП 9	ПП 10	ПП 11	ПП 12	ПП 13	ПП 14	ПП 16	ПП 17	ПП 18	ПП 19	ПП 20	ПП 21	ПП 22	ПП 23	ПП 24	ПП 25	ПП 26	ПП 27	ПП 28	ППА 1	ППА 2	ППА 3	ППА 4	
ПРН-1										+		+		+		+	+	+	+	+						+	+	+								
ПРН-2											+							+		+		+		+	+											
ПРН-3																			+	+					+											
ПРН-4								+		+	+													+												
ПРН-5																					+					+	+	+	+							
ПРН-6															+																					
ПРН-7								+															+												+	
ПРН-8												+				+	+	+							+					+	+	+				
ПРН-9													+		+				+	+		+					+				+	+	+			
ПРН-10													+						+	+								+				+	+			
ПРН-11															+																		+	+		
ПРН-12					+	+	+																+												+	
ПРН-13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН-14						+	+	+															+											+		
ПРН-15				+									+		+								+									+				